

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 66
din 27.01.2016

Dosar nr: 586/2015

Petiția nr: 6394/05.10.2015

Petenți:

Reclamat: Ministerul Afacerilor Interne, Direcția Medicală

Obiect: decontarea unor servicii medicale stomatologice, excluderea de pe listele de asigurați a unității medicale, victimizare

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petenților

1.1.1.

1.1.2.

1.1.3.

I. 2. Numele și sediul reclamatului

1.2.1. Ministerul Afacerilor Interne, Piața Revoluției nr. 1A, București (Direcția Medicală, Str. Mihai Vodă nr. 17, sector 5, București).

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenții consideră discriminatorie nedecontarea unor servicii medicale stomatologice, excluderea de pe listele de asigurați a unității medicale, și consideră că a existat victimizare împotriva lor ca urmare a depunerii unor plângeri penale.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate (filele 7-16 din dosar) pentru data de 03.11.2015 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.). Prin citație

s-a invocat din oficiu excepția de necompetență materială privind înlăturarea consecințelor și repunerea în situația anterioară, excepția de tardivitate pentru faptele anteriorare datei de 05.10.2014, s-a solicitat arătarea unei situații comparabile, existenței unui criteriu de discriminare și pentru fapta de victimizare au fost cerute detalii privind temeiul plângerii.

3.3. La audierea din 03.11.2015 părțile nu s-au prezentat.

3.4. Punctul de vedere al reclamatului s-a comunicat petenților, fiind solicitate concluzii scrise (filele 29-31 din dosar).

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petenților

4.1.1. Petiția înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 6394/05.10.2015** (filele 1-3 din dosar) arată următoarele aspecte relevante:

- au calitatea de agent de poliție;
- au beneficiat de serviciile medicului de unitate;
- doi dintre petenți, din anul 2012, au solicitat decontarea unor servicii medicale stomatologice, care nu se asigură de către medicul de unitate;
- aceste servicii nu au fost decontate;
- cei doi au înaintat plângeri penale;
- cei trei petenți au fost excluși de pe listele de asigurați ale unității medicale;
- solicită constatarea și sancționarea faptei de discriminare, totodată repunerea în situația anterioară și monitorizarea implementării deciziei;
- arată că în situație similară se află și alte persoane care nu au demarat proceduri administrative sau judecătorești.

Au depus la dosar însacrisuri (filele 4-6 din dosar).

4.1.2. Prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 7866/14.12.2015** (fila 32 din dosar, anexă fila 33) petenții au arătat că au avut câștig de cauză în instanță privind decontarea solicitată, nu se poate motiva că ar fi avut un comportament ostil față de un medic.

4.2. Susținerile reclamatului

4.2.1. Reclamatul, prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 7074/04.11.2015** (filele 22-23 din dosar) arată următoarele:

- Centrul Medical Județean Maramureș nu este persoană juridică;
- conform prevederilor legale medicul poate întrerupe legătura cu pacientul dacă pacientul manifestă o atitudine ostilă față de medic;
- există un conflict manifestat de către petenți împotriva reclamatului, prin acțiunea introdusă în instanță.

A depuse însacrisuri (filele 24-25 din dosar).

Un al doilea exemplar s-a depus la dosar (filele 27-28 din dosar).

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată că petenții au solicitat decontarea unor servicii medicale stomatologice. După ce petenții s-au adresat instanței de judecată pentru a obține

contravaloarea serviciilor plătite, au fost excluși de pe listele de asigurați ale unității medicale din aparatul ministerului reclamat.

5.2. Colegiul director admite excepția de necompetență materială privind înlăturarea consecințelor și repunerea în situația anterioară invocată din oficiu, arătând că doar instanța de judecată poate formula astfel de obligați pe seama reclamatului.

5.3. Colegiul director admite excepția de tardivitate invocată din oficiu privind faptele anterioare datei de 05.10.2014, având în vedere art. 20 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**, care prevede: „*Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei.*”

5.4. Victimizarea este definită prin art. 2 alin. 7 al **O.G. nr. 137/2000** ca fiind „*orice tratament advers, venit ca reacție la o plângere sau acțiune în justiție cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal și al nediscriminării*”. Din probatoriul depus de părți nu reiese concret care au fost argumentele invocate de petenții care aveau calitatea de reclamant în procesul civil intentat împotriva reclamatului din prezentul dosar. Astfel, Colegiul director nu poate constata că reacția adversă a fost reacția la o acțiune în justiție privind o faptă de discriminare. În consecință, va analiza fapta de excludere a petenților de pe listele de asigurați ale unității medicale din aparatul ministerului reclamat ca o faptă de discriminare, prevăzută de art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**.

5.5. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: „*Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice*”.

5.6. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.7. În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.8. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „*exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile*”).

5.9. Colegiul director constată că în timp ce alte persoane aflate în situație similară cu petenții (agenți de poliție) au rămas înscrși pe listele de asigurați ale unității medicale din aparatul ministerului reclamat, petenții au fost excluși.

5.10. În apărare, reclamatul consideră că petenții nu au fost în situație similară cu alți agenți de poliție, întrucât au avut o atitudine ostilă și/sau ireverențioasă față de medic.

5.11. Pe de o parte, Colegiul director constată că această afirmație nu a fost probată. Petenții și-au utilizat drepturile consacrate de orice stat de drept, și anume, dreptul de acces la justiție. Utilizarea căilor legale pentru obținerea unor drepturi nu poate fi considerată ca fiind o atitudine ostilă, ireverențioasă. Pe de altă parte trebuie observat că petenții nu au fost refuzați doar de un anume medic, ci au fost excluși de pe listele de asigurați ale unei întregi unități medicale, care s-a creat în mod special pentru categoria de persoane din care petenții fac parte (funcționari publici cu statut special). Ori în această situație petenții nu trebuie doar să-și aleagă un alt medic, dar trebuie să renunțe integral la serviciile care li se cuvin de drept.

5.12. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

5.13. Se poate constata că excluderea petenților de pe listele de asigurați ale unității medicale din aparatul ministerului s-a datorat faptului că petenții au avut calitate de reclamant, iar Direcția Medicală a ministerului reclamat, calitate de pârât într-un dosar civil. Acest criteriu intră în categoria „și orice alt criteriu”, conform cazuisticii constante a C.N.C.D. și a instanțelor de judecată. Totodată atitudinea petenților, de a nu se lăsa păgubiți și de a se confrunța cu ministerul angajator, în interiorul căruia există un sistem ierarhic pronunțat, este și o chestiune de convingere.

5.14. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

5.15. În cazul de față dreptul este cel al accesului la serviciile medicale, la care se referă inclusiv și prevederile **O.G. nr. 137/2000**, care la art. 10 arată următoarele: *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin: [...] b) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile de sănătate publică — alegerea medicului de familie, asistența medicală, asigurările de sănătate, serviciile de urgență sau alte servicii de sănătate [...]”*.

5.16. În concluzie, excluderea petenților de pe listele de asigurați ale unității medicale din aparatul ministerului reclamat reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 10 lit. b din **O.G. nr. 137/2000**, întrucât este o excludere, pe baza calității de reclamant și pe criteriul de convingere care are ca efect restrângerea folosinței, exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului de acces la servicii de sănătate.

5.17. Art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: *„Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate”*.

5.18. Colegiul director sancționează fapta de discriminare comisă de partea reclamată, Ministerul Afacerilor Interne (Direcția Medicală) cu amendă contravențională în cuantum de 2000 lei, având în vedere următoarele aspecte:

- discriminarea a vizat un grup de persoane;
- discriminarea a vizat neasigurarea unor drepturi speciale pentru o categorie specială de persoane (a fi polițist înseamnă a renunța la anumite facilități, posibilități care există pentru alte categorii de persoane, motiv pentru care statul are obligația de a compensa acest sacrificiu);
- discriminarea a venit din partea unui minister exterem de important, inclusiv în ceea ce privește respectarea drepturilor omului;
- discriminarea agenților de poliție a reprezentat o sancțiune pentru cei care încumetă să-și solicite drepturile, ceea ce poate fi percepută de ceilalți agenți de poliție ca o atenționare, ca nu cumva să-și utilizeze drepturile constituționale ce ar putea leza interesele angajatorului;
- victimele se pot adresa instanțelor de judecată pentru a obține daune morale pentru discriminarea creată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetență materială privind înlăturarea consecințelor și repunerea în situația anterioară invocată din oficiu;
2. Admite excepția de tardivitate invocată din oficiu privind faptele anteriorare datei de 05.10.2014, conform art. 20 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;
3. Excluderea petenților de pe listele de asigurați ale unității medicale din aparatul ministerului reclamat reprezintă discriminare, conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 10 lit. b din **O.G. nr. 137/2000**;
4. Sancționează partea reclamată cu amendă contravențională în cuantum de 2000 lei, conform art. 26 alin. 1 coroborat cu art. 10 lit. b din **O.G. nr. 137/2000**;
5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: La administrația fiscală de care aparține partea reclamată. Dovada plății se va trimite către C.N.C.D. în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar, C.N.C.D. va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – MEMBRU

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

MANOLE FLORIN PETRE – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 28.01.2016

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: H.I.

Verificat SCSRP